

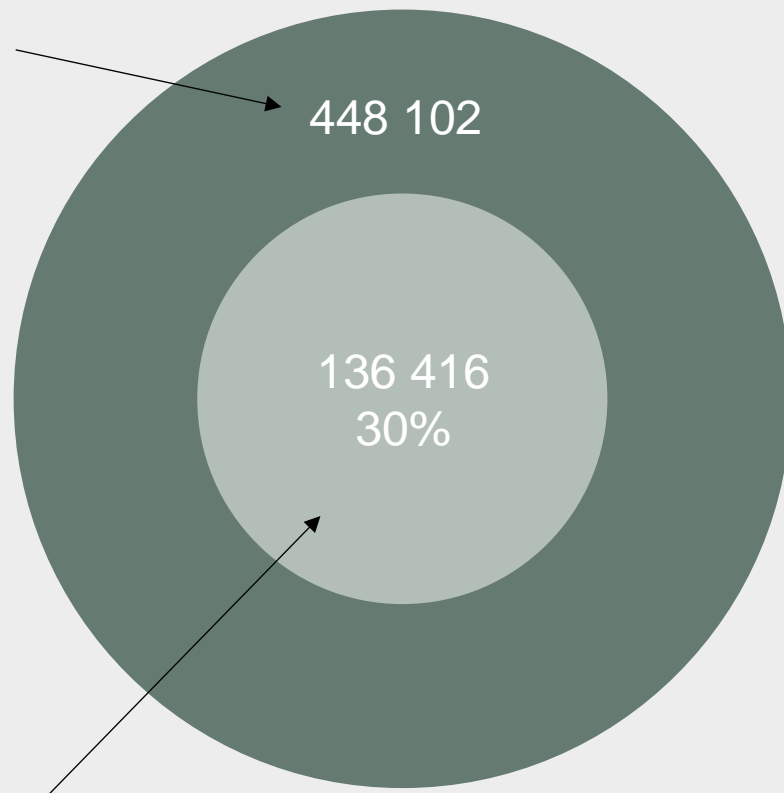
Väntetider längre än vårdgarantin inom den planerade specialistvården, februari 2025

Privata vårdgivare kan och vill vara regionens partners i arbetet för att ge patienter den vård de behöver och har rätt till.

Vårdköer i den planerade specialistvården, februari 2025

Första möte med specialist

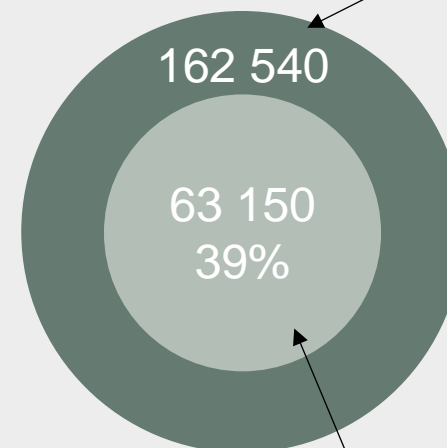
Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Åtgärd/operation

Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Innehållsförteckning

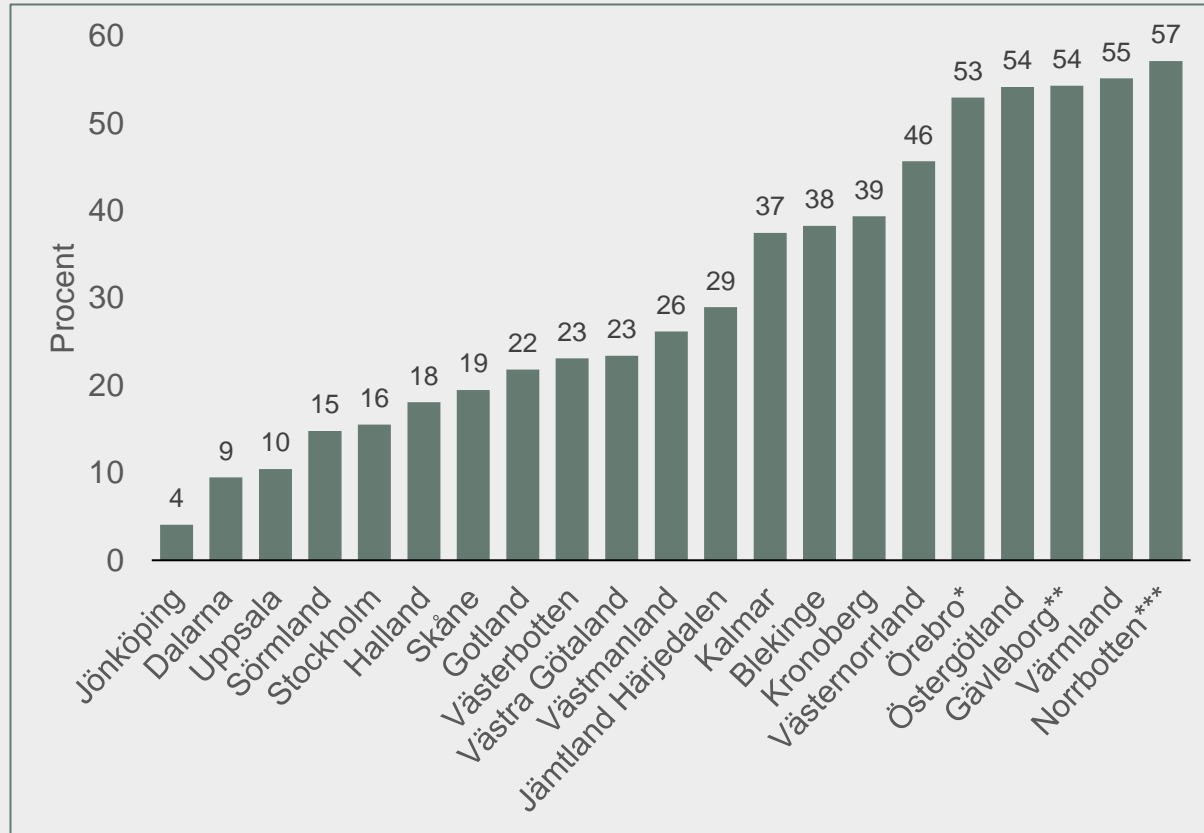
1. Månadens specialstudie: Skillnader mellan regioner i uppfyllande av vårdgarantin för första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård i februari 2025
2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter inom den planerade specialistvården
4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region
5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
6. Vårdföretagarnas förslag
7. Vårdgaranti och väntetidsstatistik, korta beskrivningar
8. Den lagstadgade vårdgarantin

1. Skillnader mellan regioner i uppfyllande av vårdgarantin för första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård i februari 2025

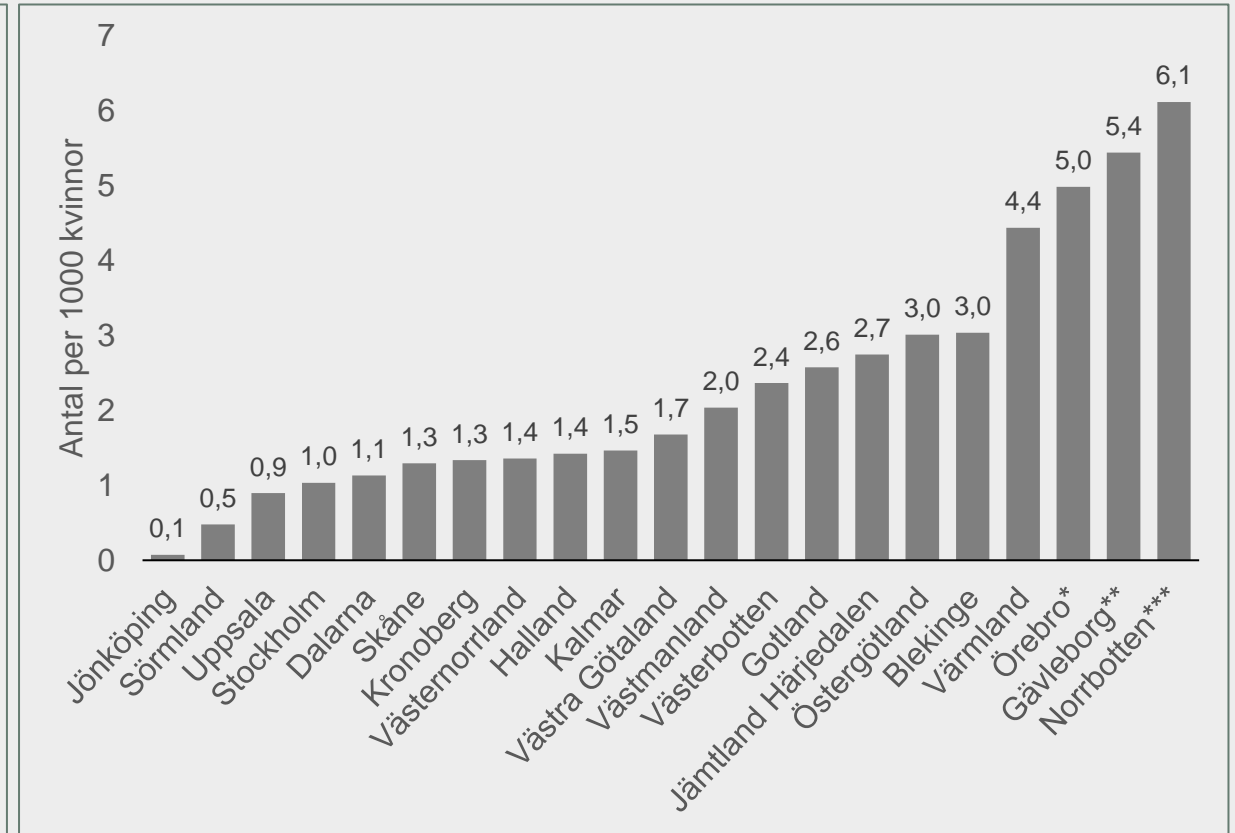
- Tillgängligheten till kvinnosjukvård ser väldigt olika ut beroende på var någonstans i landet du bor.
- Totalt hade 22 procent av kvinnorna som väntade på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård väntat längre än vårdgarantin på 90 dagar. Det motsvarade 1,5 kvinnor per 1 000 i februari 2025.
- I fem regioner hade över 50 procent av kvinnorna som väntade på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård väntat längre än vårdgarantin på 90 dagar.
- I Region Jönköping var det dock bara 4 procent av kvinnorna i kön som väntat längre än vårdgarantin, vilket motsvarade en kvinna på 10 000, vilket kan jämföras med Region Norrbotten där sex kvinnor av 1 000 hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.
- Medianväntetiden i Region Norrbotten på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård var 179 dagar. Det är 12 gånger längre än medianväntetiden i Region Jönköping där den låg på 15 dagar.
- I 9 regioner låg medianväntetiden över 50 dagar.
- I 15 av 21 regioner var det fler kvinnor i februari 2025 som hade väntat längre än vårdgarantin på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård jämfört med ett år sedan.
- I Region Blekinge har andelen av kvinnorna i kön som väntat längre än 90 dagar ökat från 17 procent till 38 procent det senaste året, en ökning med 22 procentenheter.

Stora skillnader mellan landets regioner i andelen kvinnor som väntat längre än vårdgarantin på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård

Andel kvinnor som väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård i februari 2025

Antal per 1 000 kvinnor som väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård i februari 2025

*Region Örebro avser september 2024

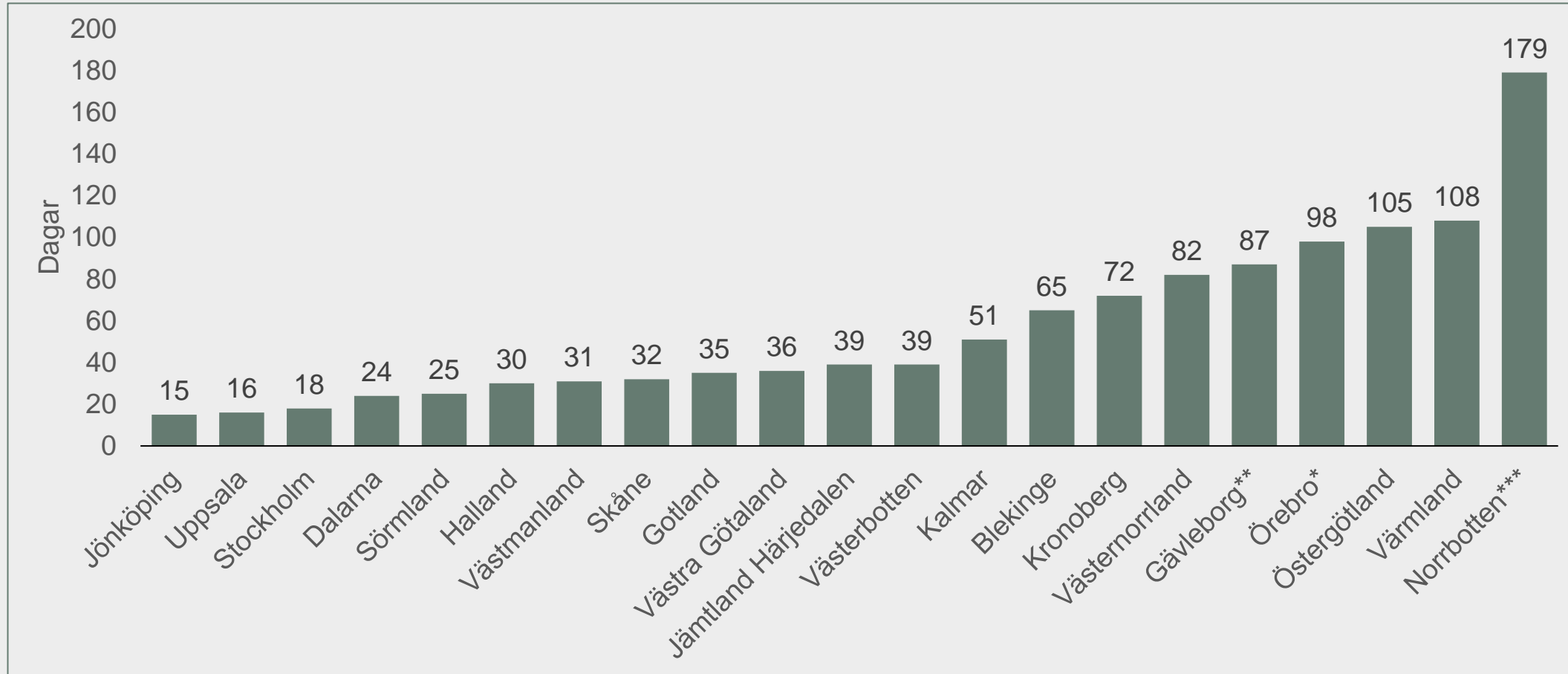
**Region Gävleborg avser november 2024

***Region Norrbotten avser december 2024

Beror på byte av journalsystem

I 9 regioner låg medianväntetiden för en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård på över 50 dagar

Medianväntetiden för kvinnor som väntar på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård i februari 2025

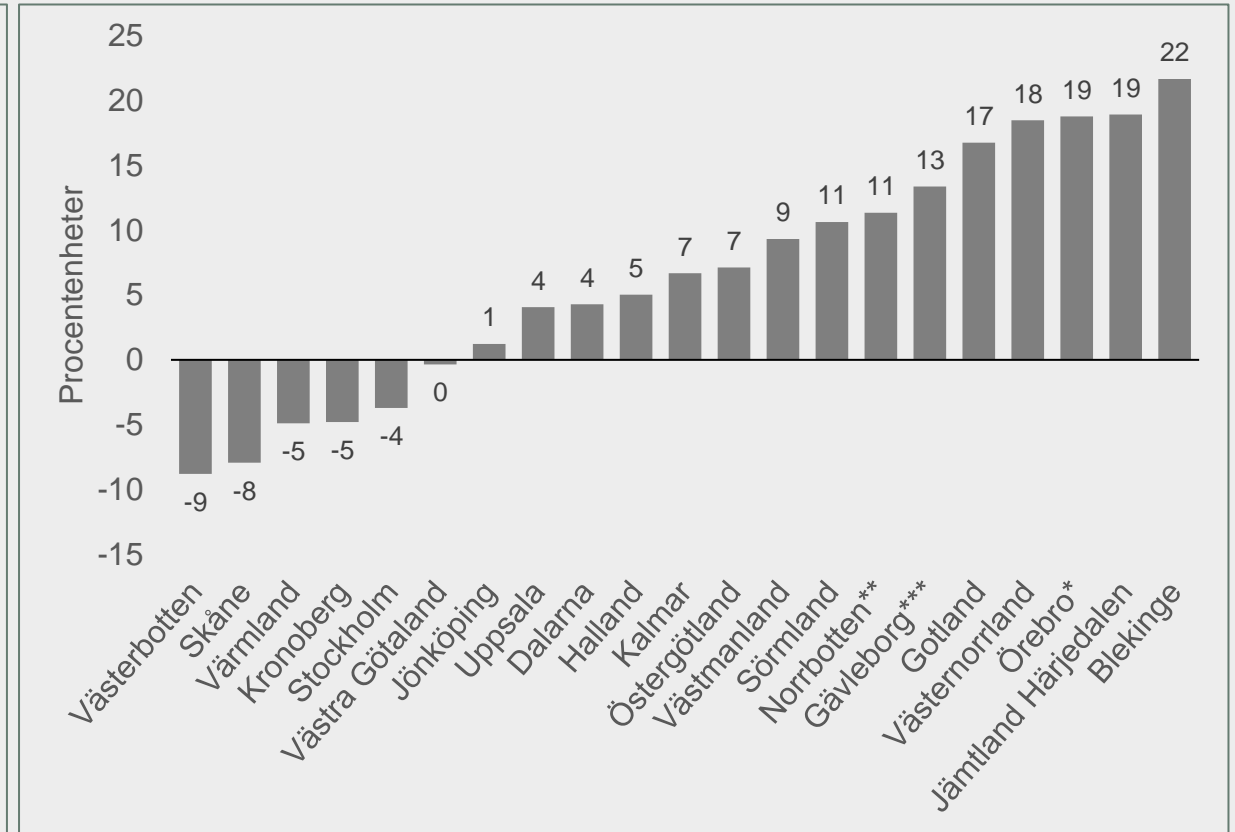

I en majoritet av regionerna är det fler kvinnor som väntat längre än vårdgarantin på en första kontakt hos en specialist inom kvinnosjukvård än för ett år sedan

Förändring av antalet kvinnor som väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård i februari 2025 jämfört med för ett år sedan

Förändring av andelen kvinnor som väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård i februari 2025 jämfört med för ett år sedan

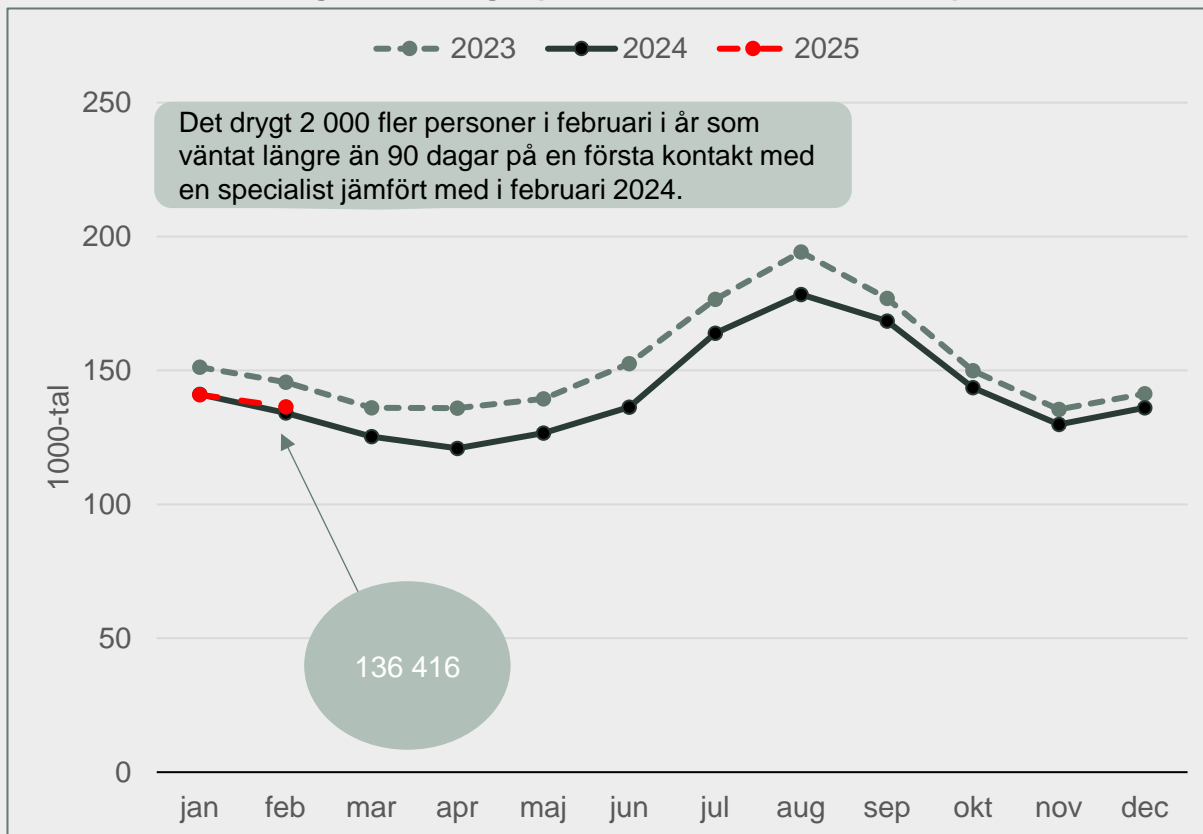

*Region Örebro avser september 2024 och september 2025
 **Region Gävleborg avser november 2024 och november 2025
 ***Region Norrbotten avser december 2024 och december 2025
 Beror på byte av journalsystem

2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

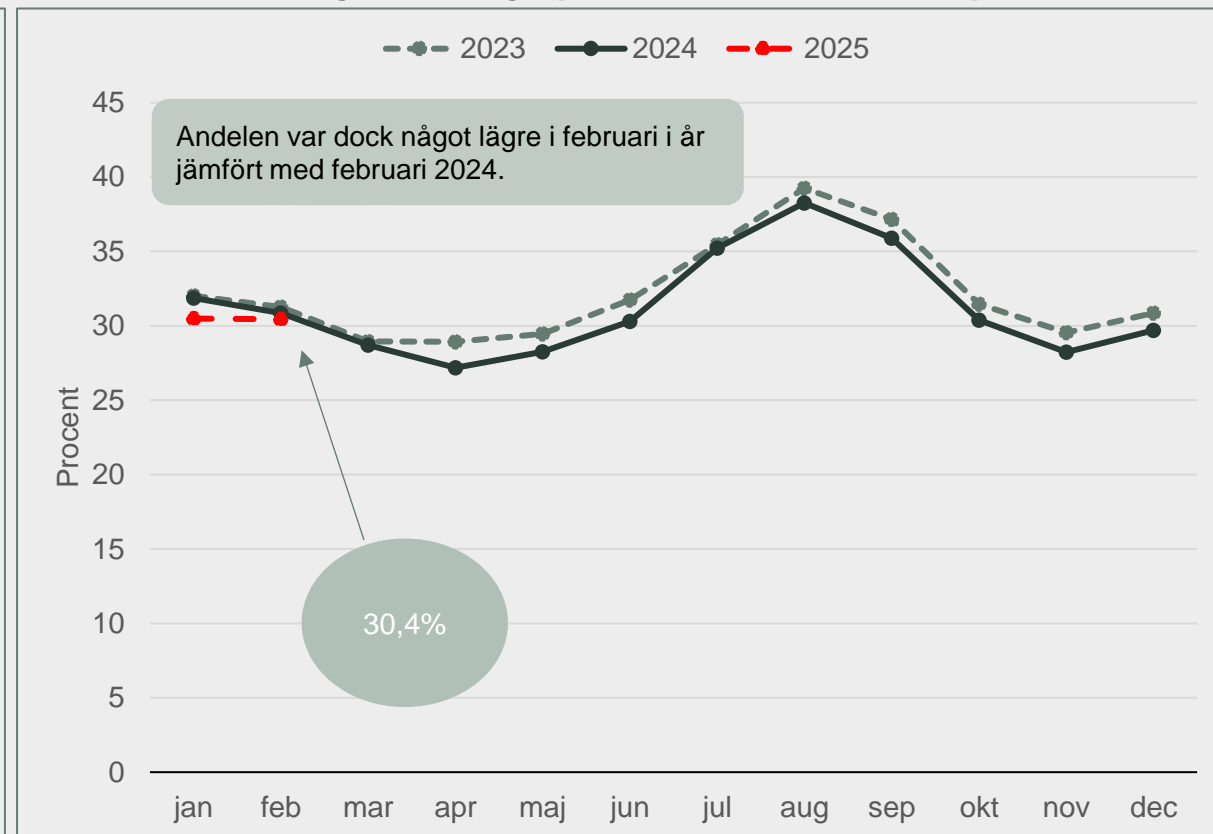
Väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

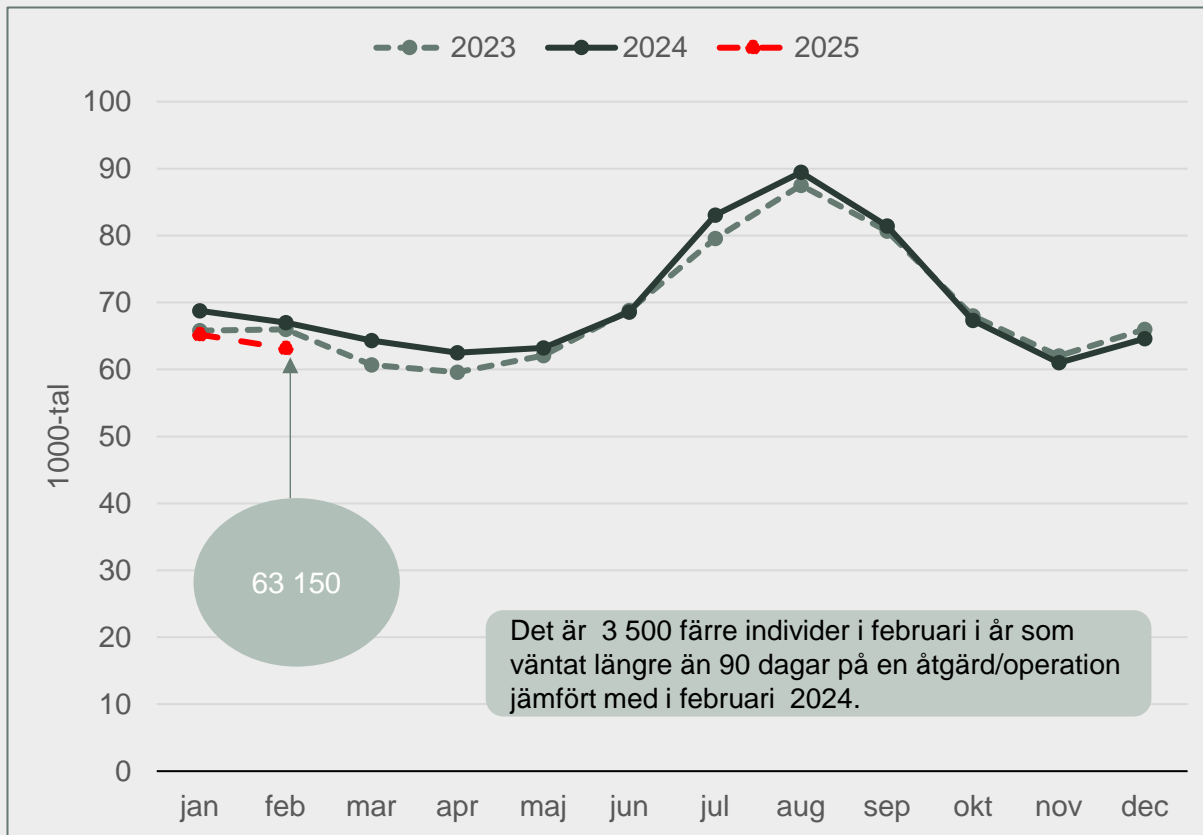
Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en första kontakt med en specialist.

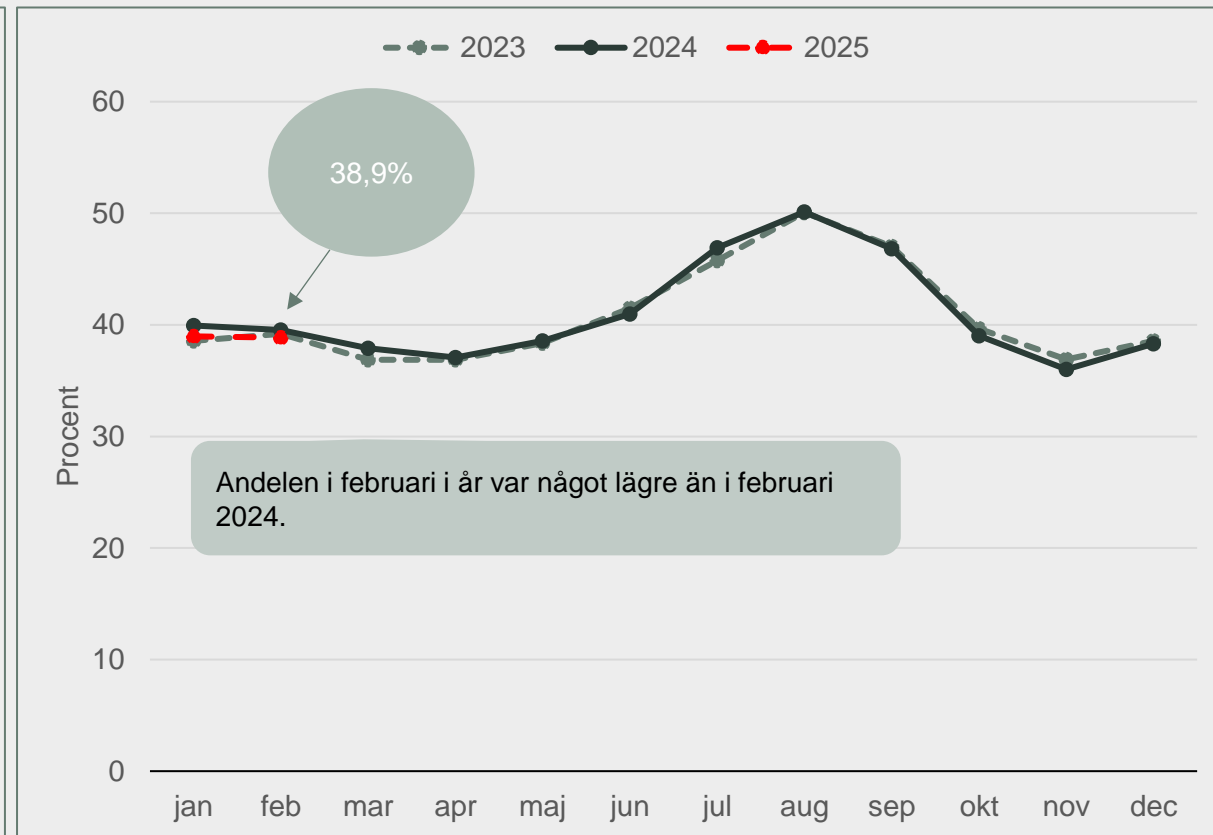
Väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer varje månad som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

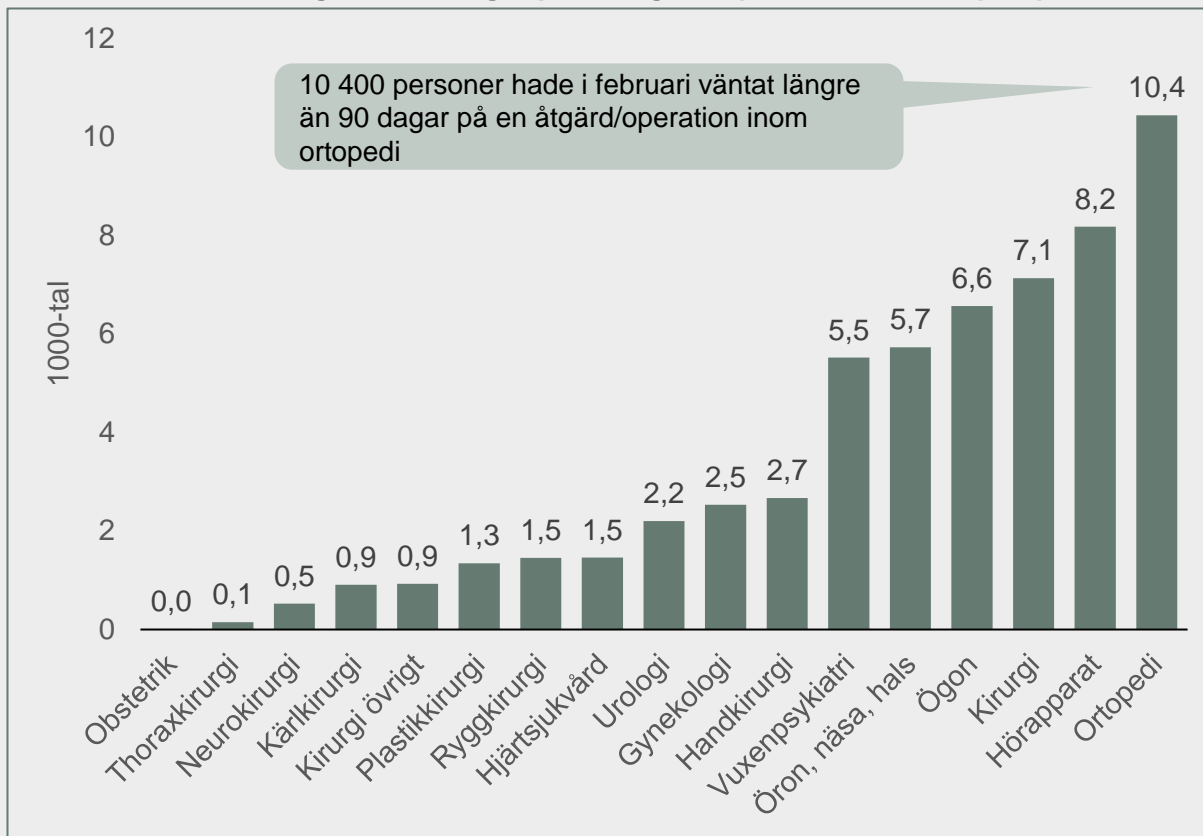
Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en åtgärd/operation.

*Antal och andels siffrorna i oktober, november, december 2024 och januari, februari 2025 är uppskattade med hänsyn tagen till att korrekta uppgifter saknas för Region Örebro, Region Norrbotten och Region Gävleborg för samtliga eller några av dessa månader. Orsaken är nytt journalsystem. Mot den bakgrunden måste uppgifterna tolkas försiktigt.

3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter

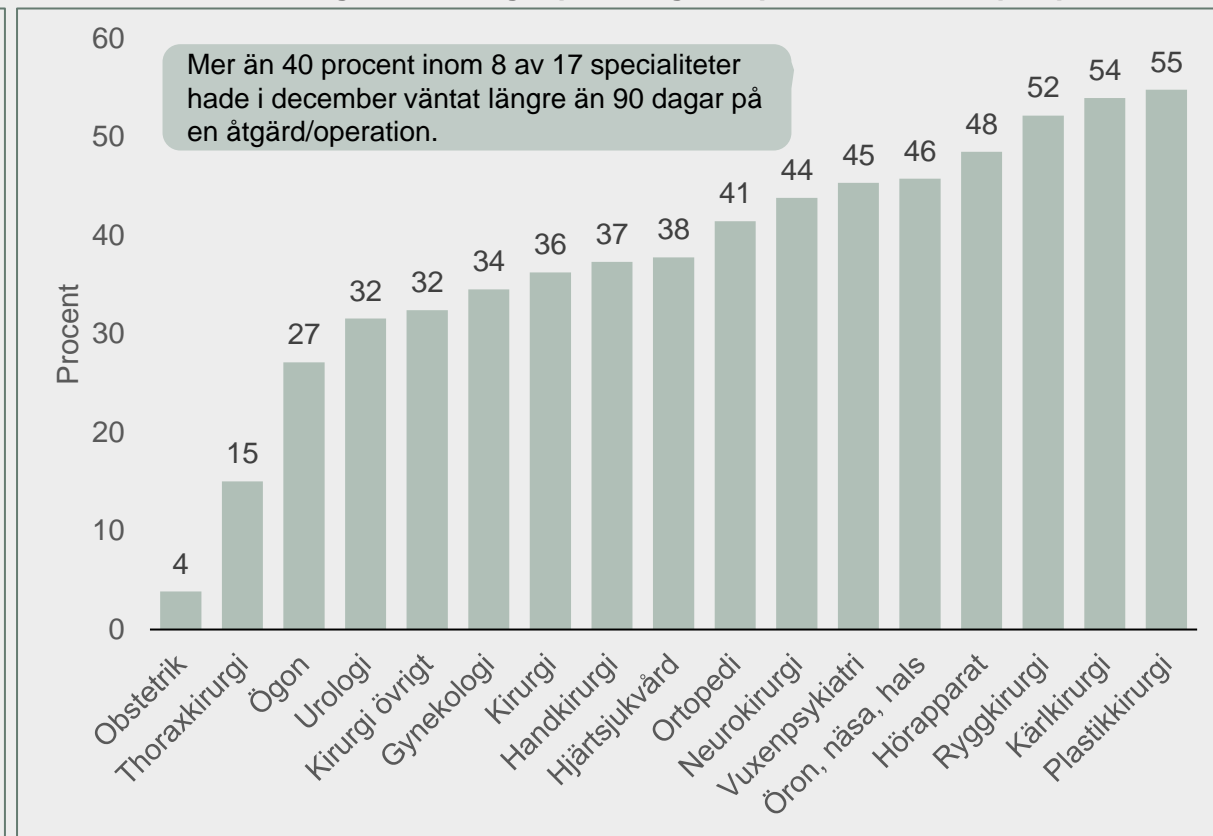
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet, februari 2025*

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

Diagrammet visar antalet personer som i februari 2025 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

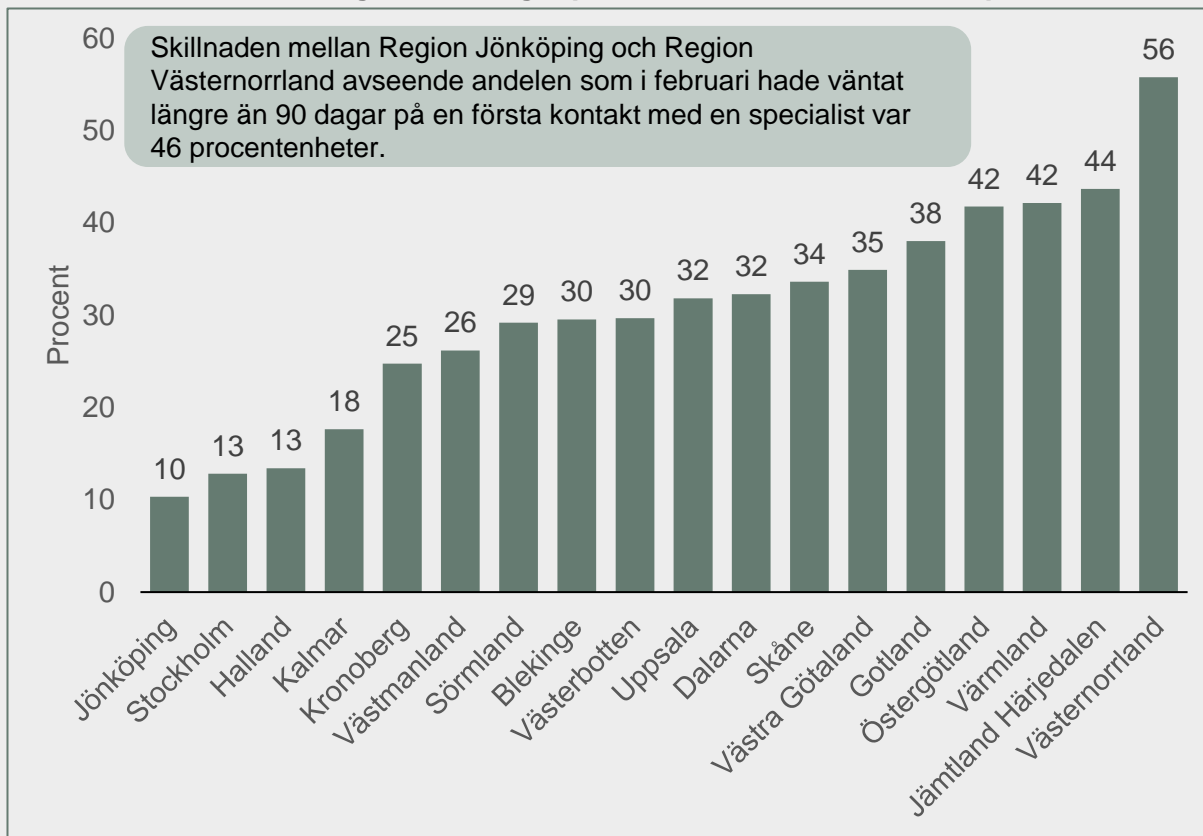

Diagrammet visar antalet personer som i februari 2025 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet som andel av det totala antalet personer i februari som väntat på en åtgärd/operation inom den specialiteten.

4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region

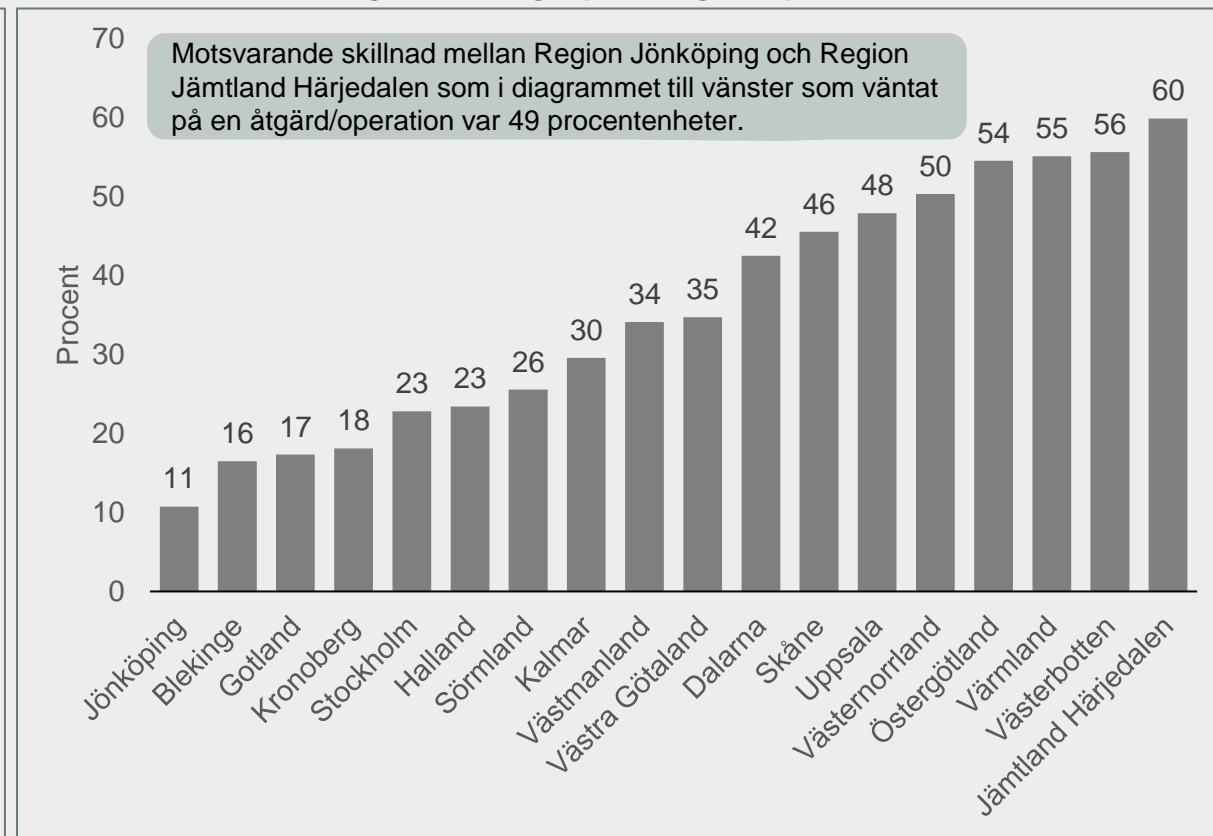
Andel per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, februari 2025*

Andel som väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer per region som februari 2025 hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer per region som i februari väntat på en första kontakt med en specialist.

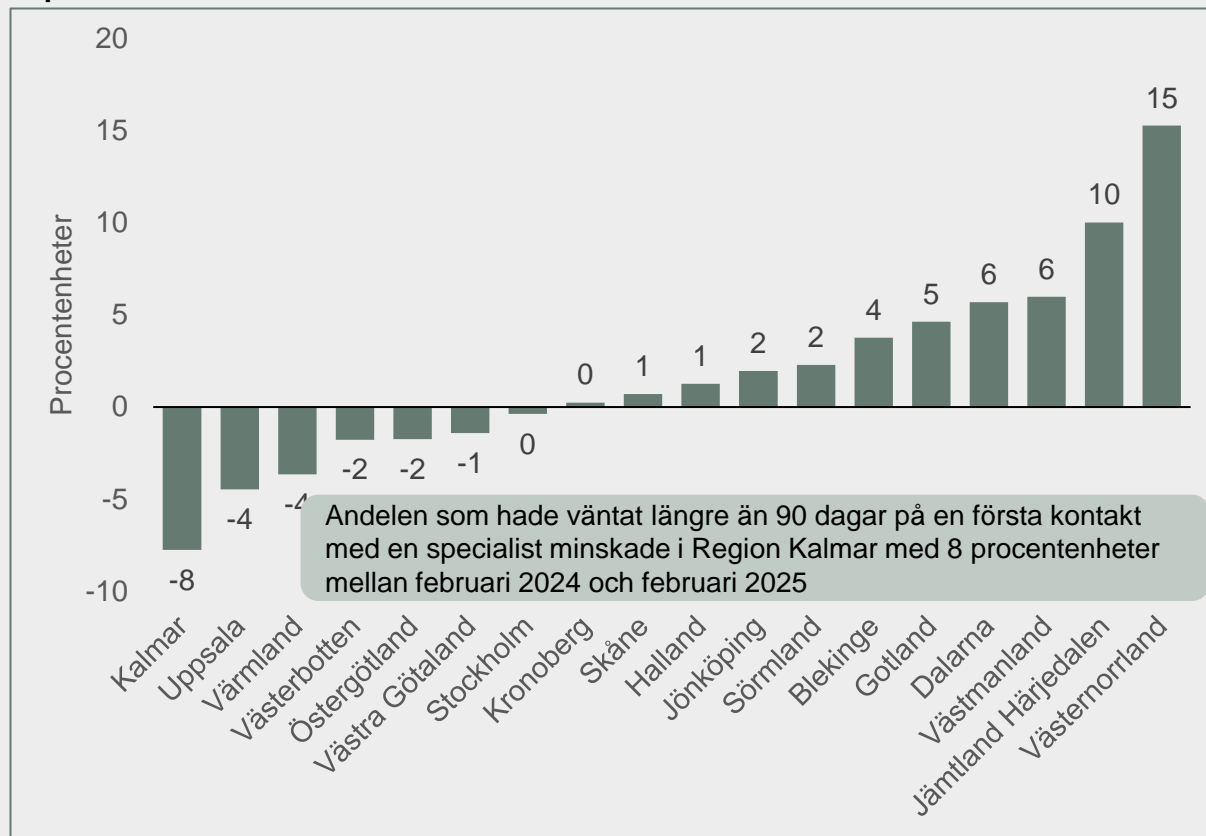
Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer per region som i februari 2025 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer per region som i februari väntat på en åtgärd/operation.

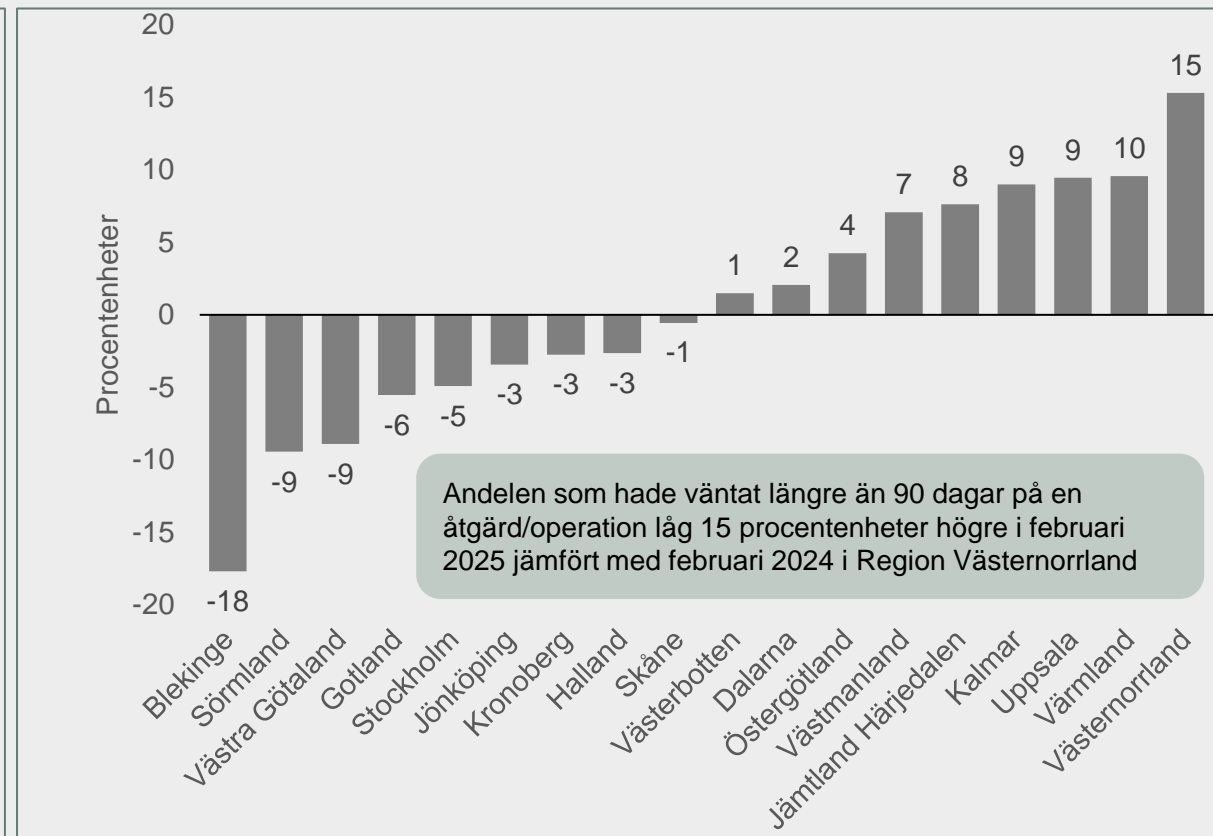
Förändring av andelen per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, feb 2024 - feb 2025*

Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist mellan februari 2025 och februari 2024 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

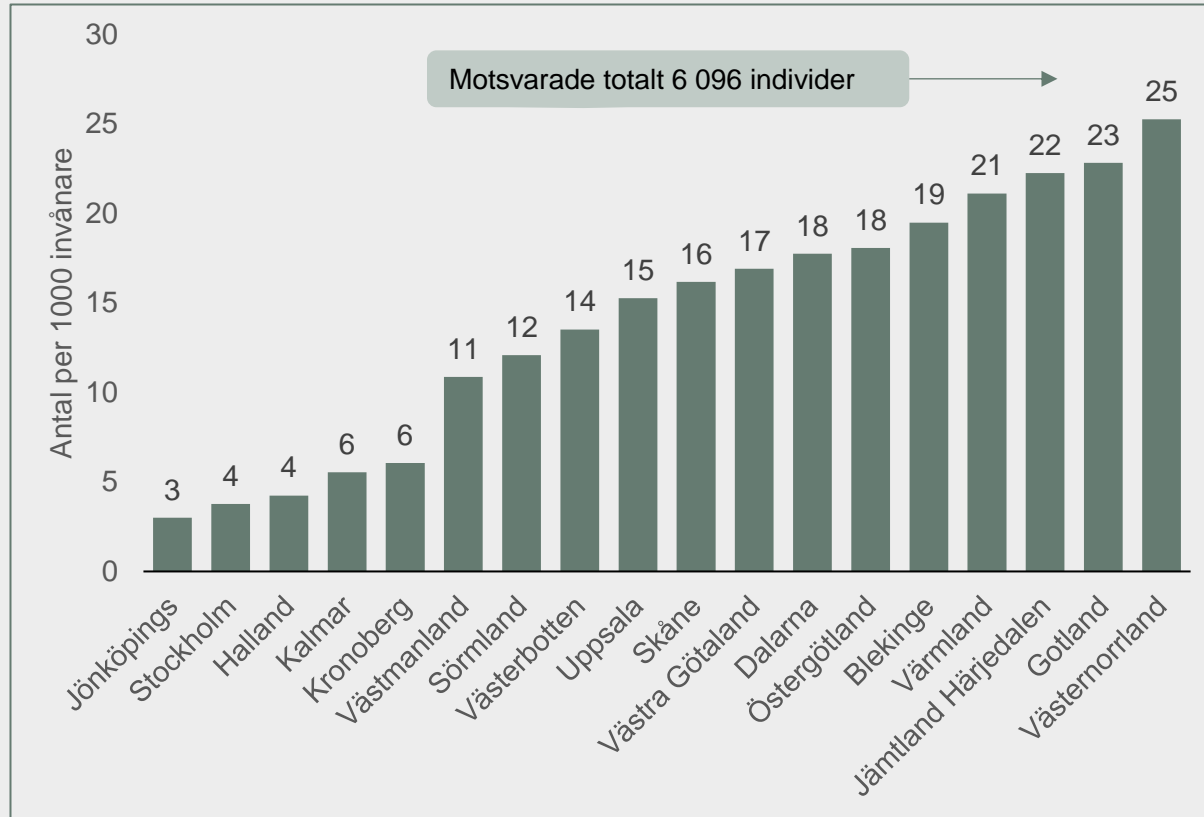
Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation mellan februari 2025 och februari 2024 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

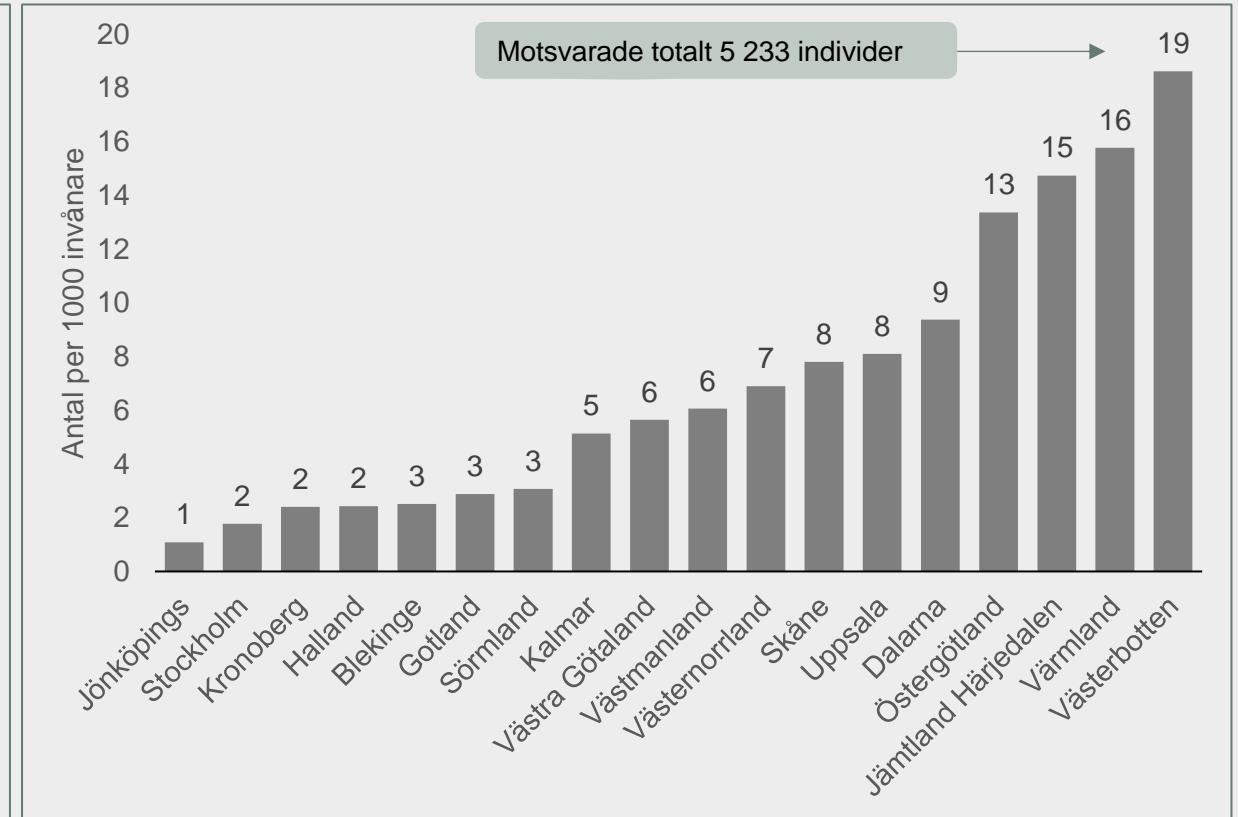
Antal per 1 000 invånare och region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation i februari 2025

Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under februari 2025 väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under februari 2025 väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation per region i februari 2025

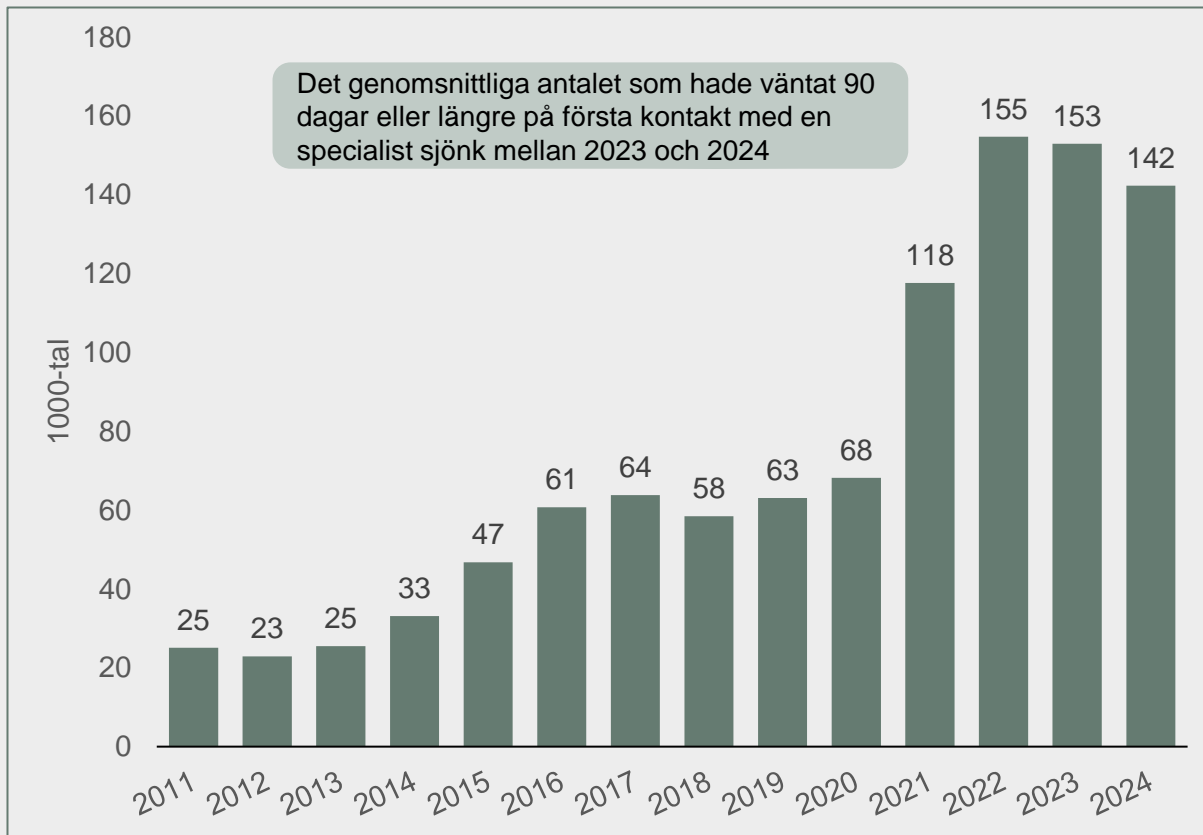
	Befolkning	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation
	Antal	Antal	Antal	Antal per 1000 invånare	Antal per 1000 invånare
Hela riket	10 587 710	136 416	63 150	12,9	6,0
Blekinge	157 223	3 063	396	19,5	2,5
Dalarna	286 546	5 084	2 686	17,7	9,4
Gotland	60 971	1 391	176	22,8	2,9
Halland	345 074	1 464	839	4,2	2,4
Jämtland Härjedalen	132 839	2 955	1 958	22,2	14,7
Jönköping	370 009	1 108	401	3,0	1,1
Kalmar	246 352	1 366	1 266	5,5	5,1
Kronoberg	203 351	1 233	489	6,1	2,4
Skåne	1 428 626	23 106	11 154	16,2	7,8
Stockholm	2 473 307	9 317	4 397	3,8	1,8
Sörmland	301 542	3 644	927	12,1	3,1
Uppsala	407 912	6 222	3 304	15,3	8,1
Värmland	283 384	5 981	4 470	21,1	15,8
Västerbotten	281 138	3 799	5 233	13,5	18,6
Västernorrland	241 458	6 096	1 665	25,2	6,9
Västmanland	281 158	3 052	1 704	10,9	6,1
Östergötland	472 446	8 532	6 315	18,1	13,4
Västra Götaland	1 772 821	29 955	10 007	16,9	5,6

* Uppgifter för Region Örebro, Region Norrbotten och Region Gävleborg är bristfälliga till följd av nytt journalsystem varför dessa regioner inte redovisas.

5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist perioden 2011-2024

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

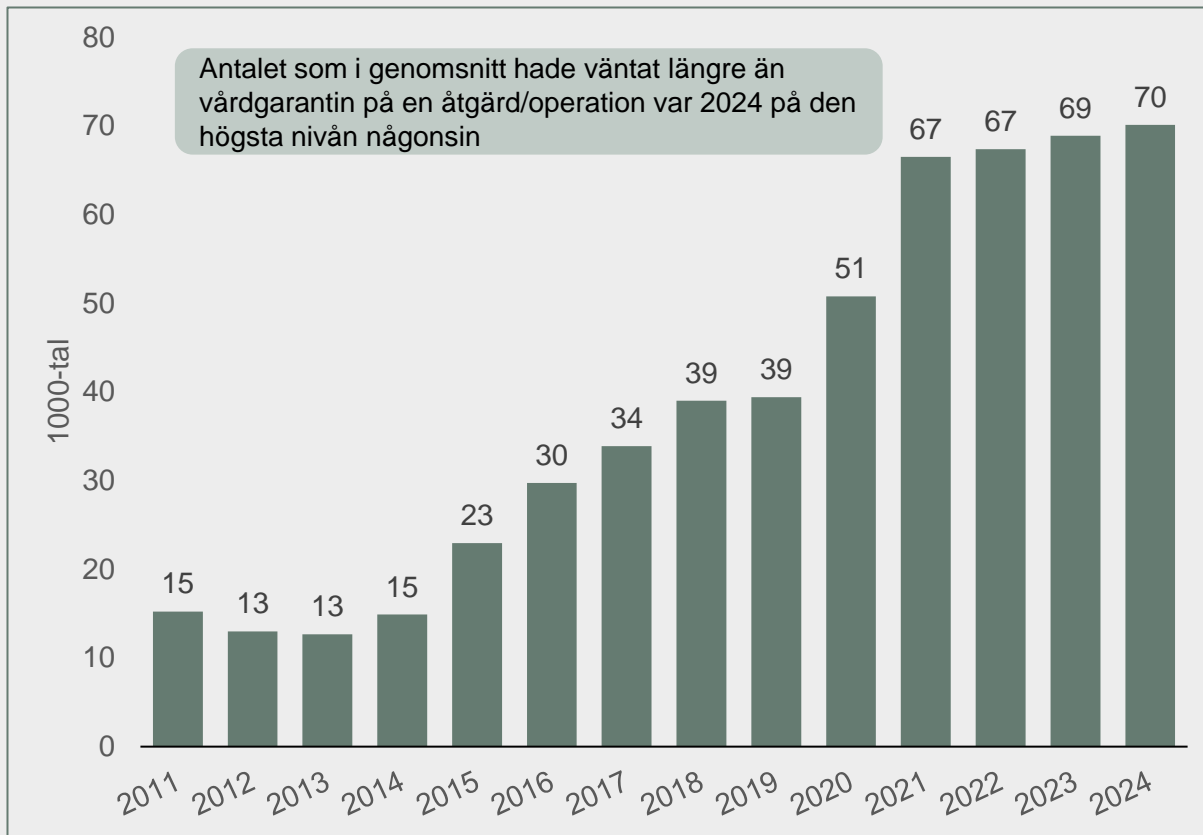
Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en första kontakt en specialist.

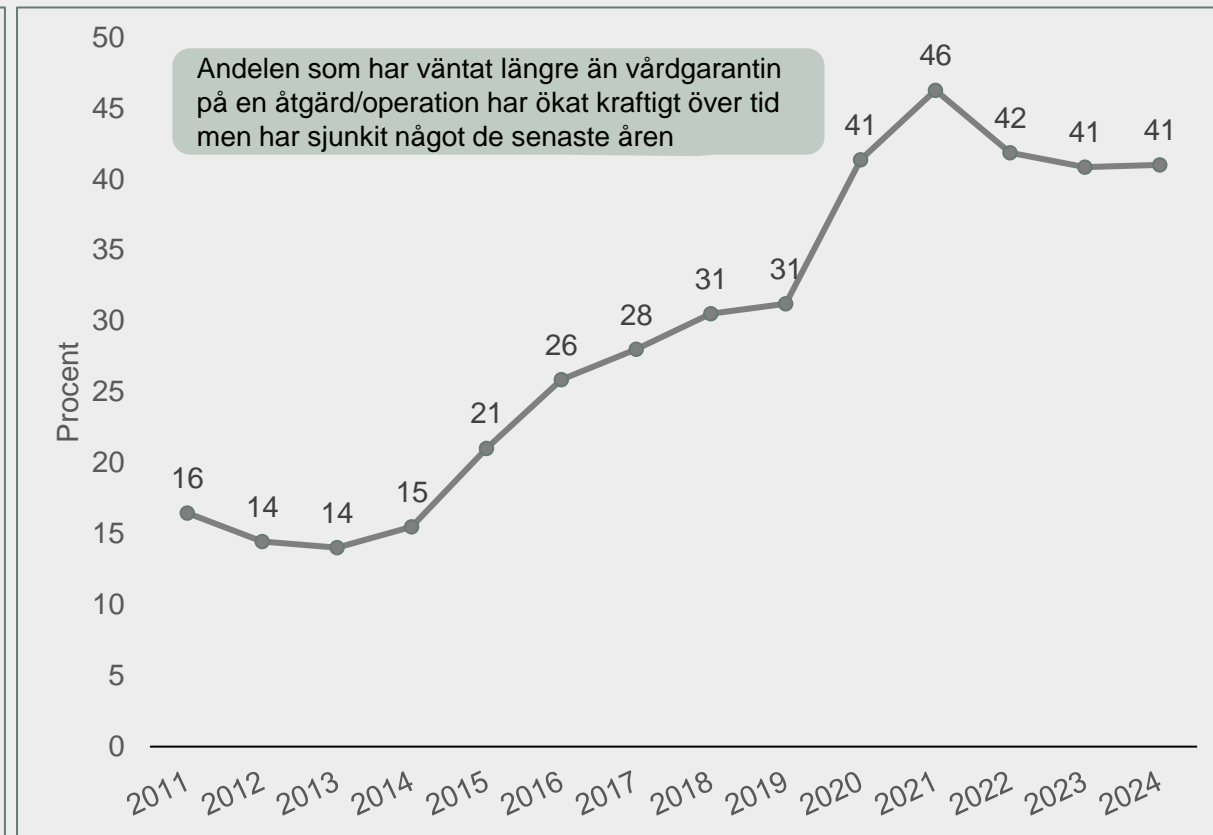
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation perioden 2011-2024

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en åtgärd/operation.

6. Vårdföretagarnas förslag

Vårdköerna är långa. Vårdgarantin är i praktiken satt ur spel. Det är ett politiskt ansvar att se till att vårdgarantin börjar fungera på riktigt. Inte en enda patient ska behöva vänta onödigt länge på vård. Den privat drivna sjukvården kan och vill bidra mer.

Följande åtgärder bör snabbt genomföras:

1. Stärk patienternas rätt att söka vård i hela landet

Idag har patienter rätt att söka öppenvård var som helst i landet. Men få känner till den rättigheten eller kan överblicka sina möjligheter till vård.

- **Ge patienter lagstadgad rätt att söka slutenvård** över regiongränserna.
- **Aktuella väntetider i vården måste vara tillgängligt för alla.** En nationell vårdförmedling måste redovisa ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare, samt annan relevant information för att varje patient ska kunna göra välinformerade val.
- **Öka patienters kunskap om sina rättigheter.** Vidta åtgärder för att patienter i hela landet ska få kunskap om sina rättigheter.

2. Guida patienterna till vårdgivare med kortast köer

Upprättandet av en nationell vårdförmedling måste ges högsta prioritet. Varje patient i hela landet måste på ett enkelt sätt ges tillgång till information om aktuella väntetider och eventuell ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare.

3. Upphandla vårdkapacitet hos privata vårdgivare för att minska väntetiderna

Alla regioner bör via avtal med vårdgivare säkerställa patienternas tillgång till specialistvård. Nationella ramavtal med privata vårdgivare som alla regioner kan använda kan vara ett sätt att snabbt öka vårdkapaciteten på vårdområden där väntetiderna är långa.

4. Se över en skärpning av vårdgarantin. Den svenska vårdgarantin är tandlös och har med nordiska mått långa bortre tidsgränser. Införandet av en modell som liknar den danska, med tydliga incitament för regionerna och 30 dagar istället för Sveriges 90, bör skyndsamt utredas.

7. Vårdgarantin och väntetidsstatistik

Vårdgarantin för den planerade specialistvården

Vårdgarantin anger hur länge som du som längst ska behöva vänta för att få kontakt med vården. Den anger bland annat att en patient som bedöms vara i behov av ett besök inom den planerade specialistvården ska erbjudas tid för ett första besök eller åtgärd inom 90 dagar.

Vårdgarantin infördes 2005 med syftet att öka tillgängligheten till planerad vård men också att avveckla köer och väntetider. Regionernas skyldighet att faktiskt erbjuda vårdgarantin blev en del av Hälso- och sjukvårdslagen 2010 och en del av Patientlagen 2015.

Väntetidsdata för den planerade specialistvården

Varje månad rapporterar regionerna data till den nationella väntetidsdatabasen. Statistik från den visas på väntetider.se. Väntetidsdatabasen är en lagstadgad databas och regionerna bär rapporteringsskyldighet som enligt regeringen ska finnas för att följa upp vårdgarantin. I den här rapporten redovisas endast väntetider inom den planerade specialistvården.

Patienter som blivit erbjudna en kontakt inom vårdgarantins tidsgräns men som själva valt att vänta längre tid, till exempel för att få komma till en viss vårdgivare, är exkluderade ur statistiken.

8. Den lagstadgade vårdgarantin

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

9 kap. Vårdgaranti

1 § Regionen ska erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av regionens ansvar enligt 8 kap. 1 eller 2 §. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården,
2. en medicinsk bedömning av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården,

3. besöka den specialiserade vården, och

4. planerad vård.

Förordning (2010:349) om vårdgaranti

Tidsperioder för vårdgarantin

2 § Vårdgarantin enligt 3 g § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska innehålla en försäkran om att landstingen uppfyller

1. tillgänglighetsgarantin samma dag som den enskilde söker kontakt med primärvården,
2. besöksgarantin inom primärvården inom 7 dagar från det att den enskilde har sökt kontakt med primärvården, om vårdgivaren har bedömt att den enskilde behöver besöka läkare,
3. besöksgarantin inom den specialiserade vården inom **90 dagar** från det att remiss har utfärdats eller, om någon remiss inte är nödvändig, från det att den enskilde har sökt kontakt med den specialiserade vården, och
4. behandlingsgarantin inom **90 dagar** från det att vårdgivaren har beslutat att den enskilde ska få den aktuella vården.